

Príloha 4: Podpora začínajúcich spoločností a inovácií v spoločnostiach (konkrétne podpora realizovaná pre podnikateľské subjekty)

1. Štátna podpora

Popri viacerých podporných schémach štátneho rozpočtu, či už na MŠVVŠ SR alebo MH SR pozitívnym príkladom sa javí napríklad:

Zákon č. 290/2016 Z. z. o podpore MSP a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR v znení neskorších predpisov (účinný od 01. 01. 2017) predstavuje **legislatívny rámec pre podporu MSP** na Slovensku. Zákon okrem iného definuje oblasti a formy podpory MSP ako aj postupy pre ich poskytovanie.

Jeden z nástrojov na podporu výskumu, vývoja a inovácií v SR, **Operačný program Výskum a Inovácie**¹, a to nie len prostredníctvom grantov, nefinančnej podpory, ale aj prostredníctvom návratnej finančnej pomoci, napr. zvýhodnené úvery, bankové záruky, rizikový kapitál. MH SR ako sprostredkovateľský orgán vytvára predpoklady pre úspešnú a efektívnu absorpciu alokovaných finančných prostriedkov formou vyhlasovania výziev, informačných seminárov, ale aj zvyšovaním podielu prostriedkov na inovatívne formy financovania prostredníctvom finančných nástrojov, a to vysoko nad rámec percentuálneho objemu prostriedkov stanoveného uznesením vlády SR č 736/2013 na úrovni takmer 16 % z alokácie Operačného programu Výskum a inovácie v gescii MH SR. V priebehu roka 2019 MH SR taktiež vyhlásilo viacero výziev na podporu inovácií v podnikateľských subjektoch, prioritne zameranú na segment MSP, ktoré boli financované zo zdrojov štátneho rozpočtu.

V roku 2019 podpora prostredníctvom výzvy **na podporu spolupráce podnikateľských subjektov a vedecko-výskumných pracovísk formou Inovačných voucherov** realizovaná nebola, z dôvodu absencie finančných zdrojov. MH SR však novelizovalo príslušnú schému de minimis. V schéme pribudla:

- možnosť zapojenia študentov I. a II. vysokoškolského stupňa v rámci vypracovania svojich bakalárskych a diplomových prác a ústavov SAV pôsobiace na území SR. To znamená, že vysoká škola, ktorá sa stane riešiteľom projektu MSP, poskytne finančnú pomoc študentovi v zmysle dohody o vykonaní práce.
- celková nominálna hodnota vouchera sa zvýšila na maximálne 10 000 eur bez DPH s maximálnou intenzitou pomoci 100 % z oprávnených výdavkov. Výzva bola zverejnená na webovom sídle MH SR v období od 04.02.2020 do 03.04.2020.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu priemyselných klastrových organizácií² bola v roku 2019 uverejnená na webovom sídle MH SR v období od 26. 09. 2019 do 26. 10. 2019 a podporených bolo 6 projektov vo výške 150 000 eur.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na riešenie spoločných projektov priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja medzi oprávnenými subjektmi v Slovenskej republike a v štáte Izrael³. Výzva bola v roku 2019 uverejnená na webovom sídle MH SR v období od 26. 10. 2018 do 12. 02. 2019, bolo zaevidovaných 6 žiadostí o dotáciu

¹ OP VaI bol s účinnosťou od 13. 12. 2019 zlúčený s Operačným programom Integrovaná infraštruktúra

² Cieľom je zvýšenie konkurencieschopnosti priemyselných klastrových organizácií posilnením ich spolupráce, propagácie ich aktivít doma aj v zahraničí, zabezpečením vzdelávacích aktivít zameraných na kľúčové oblasti rozvoja klastrov a určenia strategického smerovania klastrov. Minimálna výška dotácie je 10 000 eur, maximálna 50 000 eur.

³ Cieľom je rozvinutie medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a vývoja za účelom posilnenia konkurencieschopnosti Slovenska v zahraničí. Minimálna výška dotácie je 50 000 eur a maximálna 330 000.

a na základe spoločného rozhodnutia komisií na Slovensku a v Izraeli bol schválený jeden projekt a následne poskytnutá dotácia jednému žiadateľovi vo výške 57 135 eur.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu malých a stredných podnikov pri implementovaní inovatívnych riešení v mestách je nový nástroj v gescii MH SR, ktorého cieľom je podpora MSP pri overovaní uskutočniteľnosti ich inovatívnych riešení s komerčným potenciálom a ich následnom zavádzaní do praxe za účelom budovania inteligentných miest. Sekundárnym cieľom je zlepšenie prístupu slovenských miest k inováciám a procesom za účelom ich efektívnejšieho fungovania a zvýšenia konkurencieschopnosti a potenciálu ďalšieho rozvoja. Výzva bola v roku 2019 uverejnená na webovom sídle MH SR v období od 28. 08. 2019 do 04. 10. 2019. V rámci výzvy bolo podporených 8 projektov (z celkového počtu 29) v celkovej výške 503 000 eur (Smart Cities).

Inovačný fond pracuje na princípe návratného financovania. Od svojho vzniku v roku 1997 podporil realizáciu 40 projektov⁴. S cieľom zatriktívniť a zvýšiť záujem o poskytnutie návratnej finančnej výpomoci (NFV) zo zdrojov fondu, v roku 2019 Správna rada fondu pristúpila k inovácii fungovania fondu. Najdôležitejšími zmenami sú zníženie úroku za poskytnutú NFV z 2 % na 1 %; možnosť, aby príjemca mohol byť nielen riešiteľom projektu, ale si na riešenie projektu a jeho zavedenie do praxe mohol objednať riešiteľa, ktorý má na riešenie projektu odborné kapacity a o NFV môžu teraz žiadať aj mestá, obce a verejná správa. V roku 2019 fond prijal 3 žiadosti o NFV, ktoré ku 31. 12. 2019 neboli vyhodnotené.

V roku 2019 bolo v rámci výzvy **na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu činnosti združenia právnických osôb s účasťou ministerstva, ktoré realizuje schémy pomoci alebo programy podpory malého a stredného podnikania podľa osobitného predpisu z apríla 2018**⁵ v rozpočte MH SR alokovaných 3 421 100 eur. Výzva bola uverejnená na webovom sídle MH SR v období od 17. 04. 2019 do 17. 05. 2019.

Vďaka podpore poskytnutej v rámci **programu na podporu startupov a schémy na podporu startupov** (schéma pomoci de minimis)⁶ budú začínajúci podnikatelia schopní nastaviť správne svoje podnikateľské zámery. Tým sa zníži riziko ich možného zlyhania. K 31. decembru 2019 bolo celkom podporených 40 žiadostí.

Program **Podpora rodinného podnikania** nebol v roku 2019 realizovaný.

V rámci **mikropôžičkového programu**⁷ v roku 2019 schválila SBA mikropôžičku 86 žiadateľom vo výške 1 800 100 Eur.

⁴ Účelom fondu je podporovať rozvoj hodnôt v oblasti vedy, výskumu a vývoja, urýchlenie inovačného rozvoja v SR, podpora rozvojových a koncepčných štúdií, hlavných oblastí využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení, prístup k domácim a zahraničným vedeckým, technickým, ekonomickým a finančným informáciám, ochrane duševného vlastníctva a know-how slovenských subjektov.

⁵ Cieľom je poskytnutie dotácie na úhradu nákladov na aktivity zamerané na zlepšovanie podnikateľského prostredia, úhradu prevádzkových nákladov subjektu, ktorý realizuje schémy pomoci alebo programy podpory MSP.

⁶ Cieľom je zlepšiť podmienky pre subjekty s inovatívnym podnikateľským zámerom, na podporu startupov a žiadateľov, ktorí ešte nie sú na Slovensku etablovaní a existujúcich inovatívnych podnikateľov pôsobiacich na trhu najviac päť rokov.

⁷ Podnikatelia môžu žiadať o mikropôžičku za najvýhodnejších podmienok na trhu. Minimálna výška je 2 500 až 50 000 eur, úroková sadzba sa pohybuje v rozpätí od 1,2 % do 9 %, a je fixná počas celej doby splácania úveru. Doba splatnosti je stanovená od 6 mesiacov do 4 rokov.

2. Podpora z Európskych štrukturálnych a investičných fondov

MH SR ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Výskum a Inovácie (OP VaI)⁸ aj v roku 2019 poskytovalo podnikateľským subjektom podporu z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Podnikatelia ako prijímatelia alebo cieľové skupiny mali možnosť využiť nasledovné formy podpory z OP VaI:

1) Finančná podpora prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V roku 2019 sa mohli podnikatelia zapojiť do 5 otvorených výziev⁹. MH SR taktiež v priebehu roka 2019 intenzívne pracovalo na príprave nových výziev na rok 2020, vrátane pilotných výziev určených na podporu realizácie opatrení identifikovaných v rámci Iniciatív EK, zameraných na podporu tzv. dobiehajúcich regiónov (*Catchin-up regions*), ako aj podporu transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry. Výzvy, ktoré MH SR plánuje vyhlásiť v nasledujúcom roku sú uvedené v Indikatívnom harmonograme výziev na rok 2020.

2) Návravná forma pomoci prostredníctvom finančných nástrojov sú osobitnou formou poskytovania pomoci z prostriedkov EÚ. Predstavujú pomoc za zvýhodnených podmienok oproti štandardným trhovým podmienkam (napr. zvýhodnené úvery, záruky, rizikový kapitál a iného kapitálového financovanie). V roku 2019 boli poskytované produkty: Podpora začínajúcich podnikov formou kapitálového a kvázi kapitálového investovania¹⁰, Program pre úvery malým a stredným podnikom prostredníctvom záruky FLPG¹¹ a EÚver – ROZVOJ¹².

3) Nefinančná pomoc vo forme poradenských a vzdelávacích aktivít národných projektov bola podnikateľským subjektom v roku 2019 poskytovaná z prostriedkov OP VaI a to a vo forme poradenských a vzdelávacích aktivít.

⁸ OP VaI bol s účinnosťou od 13. 12. 2019 zlúčený s Operačným programom Integrovaná infraštruktúra

⁹Zoznam 5 otvorených výziev na predkladanie ŽoNFP je uvedený v prílohe 5 tejto správy.

¹⁰ Cieľom tohoto nástroja je podpora začínajúcich podnikov, ktoré majú potenciál priniesť na slovenský trh nové a inovované produkty.

¹¹ Cieľovou skupinou sú MSP. Maximálna výška poskytnutého úveru j1 mil. EUR, s doba splatnosti je 12 mesiacov až 10 rokov.

¹² Cieľovou skupinou sú MSP mimo Bratislavského kraja, v maximálna výška úveru je 1 mil. EUR, s doba splatnosti je 12 mesiacov až 10 rokov.

Prehľad 5 otvorených výziev a predkladanie ŽoNFP

kód a názov výzvy/trvanie	zameranie	oprávnení prijímateľa	alokácia na výzvu (EUR)	maximálna výška príspevku (EUR)
OPVaI- MH/DP/2018/3.2.1-18 Zapájanie MSP (pôsobiacich mimo BA kraja) do programov EÚ 06/2018 -	Podpora zapájania MSP do 2. fázy programu SME Instrument (Horizont 2020) prostredníctvom príspevku na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti	MSP, ktoré predložili projekt do SME Instrument.	750 000	50 000 (paušálna suma)
OPVaI- MH/DP/2018/4.1.1-19 Zapájanie MSP (pôsobiacich v BA kraji) do programov EÚ 06/2018 -			1 050 000	
OPVAI- MH/DP/2018/1.2.2-21 Podpora inteligentných inovácií v priemysle (pre MSP a veľké podniky) 12/2018 -	zavádzanie inovácií prostredníctvom inteligentných riešení v rámci produkčných prevádzok podnikov v súlade s koncepciou inteligentného priemyslu pre Slovensko (Industry 4.0)	MSP, veľké podniky	170 000 000	3 000 000
OPVaI- MH/DP/2019/3.1.1-3.3.1-22 Realizácia sociálnych inovácií v prostredí MSP 08/2019 – 02/2020	Zavádzanie sociálnych inovácií prostredníctvom podpory inovatívnych riešení spoločenského problému v niektorej z definovaných oblastí (napr. životné prostredie, sociálna pomoc a humanitárna starostlivosť, vzdelávanie, regionálny rozvoj a pod.)	MSP a mimovládne neziskové organizácie oprávnené na podnikanie	4 500 000	200 000
OPVaI- MH/DP/2018/2.2.2-20 Podpora inovácií prostredníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja vo všetkých doménach RIS3 SK v Bratislavskom kraji 10/2018 – 05/2019	Dosiahnutie a praktické uplatnenie inovácie a ich zavedenie do produkčného procesu prostredníctvom realizácie výskumno-vývojových aktivít, ako aj inovačných opatrení.	MSP, veľké podniky	15 000 000	1 000 000

Aktuálny stav potvorených výziev ŽoNFP:

kód výzvy	Predložené ŽoNFP		Schválené ŽoNFP		V procese konania o žiadosti	
	počet	žiadaná výška ŽoNFP v €	počet	schválené ŽoNFP v €	počet	žiadaná výška ŽoNFP v €
OPVaI-MH/DP/2018/3.2.1-18	18	900 000,00	7	350 000,00	5	250 000,00
OPVaI-MH/DP/2018/4.1.1-19	27	1 350 000,00	9	450 000,00	4	50 000,00
OPVAI-MH/DP/2018/1.2.2-21	276	174 556 143	0	0	260	159 437 588
OPVaI-MH/DP/2019/3.1.1-3.3.1-22	38	5 926 999	0	0	38	5 926 999
OPVaI-MH/DP/2018/2.2.2-20	34	25 578 716	0	0	25	18 042 237